

Svar på interpellation 2011: 38 av Helen Öberg (MP) om behandling av psykisk ohälsa i primärvården

Helene Öberg (MP) har ställt följande frågor till mig

1. Kan du tänka dig att förbättra möjligheten till en god primärvård för människor med psykisk ohälsa?
2. Vilka möjligheter ser du till att organisera primärvården så att den har goda möjligheter att ge psykoterapi i enlighet med Socialstyrelsens rekommendationer?

Som svar vill jag anföra följande:

När Vårdval Stockholm infördes 2008 fastställdes en Regelbok för Husläkarverksamhet och basal hemsjukvård i vilken ingår att erbjuda psykosociala insatser av personal med särskild kompetens. Det innebar en väsentligt ökad tillgänglighet till dessa viktiga insatser i hela länet. Innan Vårdval Stockholm infördes tillgodosågs behovet inte överallt.

De krav som skrevs in i regelboken 2008, och som fortfarande gäller, är att den hälso- och sjukvård som avses inte ska kräva vuxenpsykiatrins eller barn- och ungdomspsykiatrins (BUP) specialistkompetens. Behovet av psykosociala insatser, som ges av personal med särskild kompetens, skall föregås av bedömning av läkare i husläkarverksamhet och behandlingen bör i genomsnitt omfatta fyra till fem samtal per patient. Ersättningstaket har ändrats så att mottagningarna numera får ersättning för i princip alla psykosociala besök som görs på husläkarmottagningen, eller på uppdrag av mottagningen.

Det har varit en kraftig ökning av besöken till husläkarmottagningarnas psykosociala insatser. Sedan vårdvalets införande har besöken hittills ökat med mer än 60 procent. Behovet tillgodoses med andra ord i större utsträckning än före vårdvalet. Under årets första tio månader 2011 har det blivit 111 125 besök. Under samma tidsperiod 2010 gjorde invånarna 100 418 besök, och 2009 blev det 90 270 besök under januari till oktober.

Personal som ger psykosociala insatser ska vara socionom med adekvat vidareutbildning, leg. psykolog, leg. psykoterapeut eller ha annan hälso- och sjukvårdsutbildning med grundläggande psykoterapiutbildning.

Enligt en beställarenkät från juni 2010 så finns det socionomer vid 71 mottagningar, psykologer vid 30 mottagningar och vid 27 mottagningar finns både socionomer och psykologer. Vid 19 mottagningar finns legitimerade psykoterapeuter. Personal med annan vårdutbildning är vanligen sjuksköterska, arbetsterapeut eller sjukgymnast med vidareutbildning inom psykoterapi. Ett inte ringa antal av ovanstående personer har flera olika kompetenser och en mängd varierande vidareutbildningar. En del husläkarmottagningar har avtal med privat verksamma psykoterapeuter istället för att ha anställda på mottagningarna.

Om krav på psykologkompetens skulle införas för alla husläkarmottagningar så skulle det resultera i svårigheter att erbjuda psykosociala tjänster eftersom det inte finns tillräckligt många psykologer. Husläkaren kan också remittera till psykologinsatser och kognitiv beteendeterapi via internet - den prisbelönta internetpsykiatrin inom Psykiatri sydväst. Den enskilde kan också själv söka internetpsykiatrin via Vårdguiden.

I Alliansens budget för 2012 finns ett uppdrag att utreda införande av ett eget vårdval för psykosociala insatser liksom för första linjens psykiatri för barn.

Därmed anser jag interpellationen besvarad.

Birgitta Rydberg